

De Monnikskap in Nijmegen

Unieke school voor inclusief onderwijs

Een onderwijssysteem waarin iedereen kan meedoen, is een ideaalbeeld voor een inclusieve samenleving. Maar het klinkt makkelijker dan het werkelijk is. Het Nijmeegse Dominicus College bewijst met De Monnikskap dat het wel kan. Een aparte schoolafdeling, maar waar mogelijk sluiten leerlingen aan bij de rest van het college. Oud-leerling Jan Troost gaat op bezoek.

Tekst **Robin Wubben**
Foto's **Mathilde Dusol**

De Monnikskap is momenteel de enige school in Nederland waar kinderen met een lichamelijke beperking in hun eigen tempo een havo- of vwo-diploma kunnen halen. De school ging in 1962 van start als onderdeel van de Sint Maartenskliniek verbonden aan de Sint Maartensschool, met als taak het speciaal voorgezet onderwijs te verzorgen van kinderen met een beperking of chronische ziekte. De school verhuisde in 2008 van het terrein van de Sint

Maartenskliniek naar een nieuwe vleugel van het 'reguliere' Dominicus College in Nijmegen. Groot voordeel: leerlingen kunnen waar mogelijk aansluiten op het programma van hun leeftijdsgenoten zonder beperking.

Jan Troost is oud-leerling van De Monnikskap. In 1971 kwam hij als brugklasser uit Dordrecht in Nijmegen terecht. "Geen gewone school in de omgeving van Dordrecht wilde mij hebben," weet hij nog. "Toen zei de dokter: jij zult het toch van je hersens

moeten hebben, dus moet je naar Nijmegen." De Monnikskap was toen nog gevestigd op het terrein van de Sint Maartenskliniek, boven op een berg aan de rand van Nijmegen. "We zaten daar afgesloten van de buitenwereld. Hek erom, één weg erin en eruit," vertelt Jan. "Ik hoorde bij het groepje nieuwkomers van buitenaf en wij vonden dat we daar niet hoorden, dat wij naar een reguliere school moesten. We hebben ervoor geprotesteerd dat we midden in de samenleving hoorden. Het is mooi dat dat inmiddels gebeurd is."

"Absoluut," zegt Jeroen Pouwels, docent Nederlands aan het Dominicus College. "De Monnikskap biedt extra faciliteiten, extra zorg en extra tijd, maar is wel regulier onderwijs. Leerlingen krijgen een gewoon diploma. En dat is een goede voorbereiding op de maatschappij. Dat werkt overigens twee kanten op: ook voor kinderen zonder beperking is het belangrijk; zij maken kennis met de wereld van kinderen met een beperking. Dat is beter dan toen de school vroeger boven op de berg zat."

Leerling Casper de Gans (17) deed zijn laatste basisschooljaren boven op de berg van de Sint Maartenskliniek. Sinds hij op De Monnikskap zit, voelt hij zich niet meer 'anders': "Hier ben je onderdeel van een reguliere school; we horen er gewoon bij. Of het nou de leerlingenraad is, de open dag van de school of een muziekavond; iedereen doet mee."

Passend onderwijs

In 2014 werd de Wet Passend Onderwijs gelanceerd. Doel was dat elke leerling op school een plek zou krijgen die past bij zijn of haar mogelijkheden, met waar nodig extra ondersteuning. "Dat is op papier een goed idee," zegt Pouwels, "maar als school moet je maatwerk gaan bieden. Als je in een klas dertig leerlingen hebt en voor een leerling maatwerk moet bieden, met zes, zeven verschillende docenten per dag, dan lukt dat niet. Scholen doen wel moeite, maar in de druk van het onderwijs vallen die leerlingen uit."

Zesdejaars leerling Joris Berkers (18) vult aan: "Het unieke aan onze school is dat er sprake is van integratie, maar ook van clustering. Juist omdat hier een grotere groep leerlingen die maatwerk nodig hebben bij elkaar zit, lukt het om dat maatwerk te leveren."

Niet voor niets werd De Monnikskap in een advies van de Onderwijsraad aan de

Jan Troost in gesprek met docent Jeroen Pouwels en twee leerlingen van De Monnikskap: links Casper de Gans, rechts Joris Berkers.

Pouwels en Troost zijn het erover eens: een school hoort midden in de samenleving.

minister van Onderwijs vorig jaar het 'goede voorbeeld' genoemd. "Dit is niet het ideaalplaatje, omdat het nog steeds een aparte afdeling is," erkent Troost, die tegenwoordig in verschillende functies de belangen van mensen met een handicap behartigt. "Maar het is wel een stap in de goede richting. Deze school is een perfecte experimenteerplek om te kijken hoever je met inclusie kunt gaan."

Toekomst

Op dit moment krijgt het Dominicus College extra bekostiging voor De Monnikskap van het ministerie van OCW. Leerlingen komen vanuit het hele land naar Nijmegen, ouders verhuizen speciaal naar de regio zodat hun kind naar een passende middelbare school kan. De toekomst van De Monnikskap is echter onzeker, omdat de financiering vanuit het ministerie vanaf 2022 wordt afgebouwd. Leerlingen kunnen daarna nog wel met (minder) geld uit het regionale 'Samenwerkingsverband Voortgezet On-

derwijs-Voortgezet Speciaal Onderwijs' naar De Monnikskap.

"Maar," zegt Pouwels, "het betekent dat leerlingen van buiten de regio moeilijker naar ons toe geleid zullen worden, tenzij de samenwerkingsverbanden in andere regio's hier medewerking aan verlenen. Gebeurt dit niet, dan zal het aantal leerlingen van De Monnikskap dalen. En met minder leerlingen is het meest zwarte scenario dat onze afdeling moet sluiten. Daar gaan we niet van uit, maar zou dat wél gebeuren, dan houdt dit in dat leerlingen met een beperking die havo/vwo-niveau hebben, geen diploma meer op dat niveau kunnen halen. Dat is een zorg die ouders en collega's wel hebben. Het wordt een spannende tijd."

Leerlingen delen die zorgen, zegt Berkers: "Als het zover komt, wordt leerlingen de kans ontnomen om hun volle potentie uit zichzelf te halen. En dat is heel kwalijk." «